

Rapport 2007:22 R

Utvärdering av ämnet
internationell migration och
etniska relationer (IMER) vid
Malmö högskola

Högskoleverket • Luntmakargatan 13 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

**Utvärdering av ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER)
vid Malmö högskola**

Utgiven av Högskoleverket 2007

Högskoleverkets rapportserie 2007:22 R

ISSN 1400-948X

Innehåll: Högskoleverket, utvärderingsavdelningen, **Pär Brännström**

Formgivning: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Högskoleverkets kontorsservice, Stockholm, april 2007

Tryckt på miljömärkt papper

Innehåll

Sammanfattning	5
Högskoleverkets beslut	7
Högskoleverkets reflektioner	9
BEDÖMARGRUPPENS RAPPORT	11
Missiv	13
Bedömargruppens arbetsätt och utgångspunkter	15
Internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola	17

Sammanfattning

Denna utvärderingsrapport innehåller resultat av utvärderingen av grundutbildningen i ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola. Högskoleverket genomförde utvärderingen under år 2006. Rapporten har två delar: dels Högskoleverkets beslut och reflektioner, dels den externa bedömarens rapport. För innehållet i bedömarens rapport svarar bedömarens rapport. Högskoleverkets beslut och reflektioner baseras huvudsakligen på bedömarens rapport.

Inom IMER-ämnet ligger fokus dels på orsakerna till internationell migration, dels på migrationens följder. Man strävar efter att täcka hela migrationsprocessen, från förhållanden i de länder som personerna lämnar, till hur migrations- och integrationsprocessen ser ut i mottagarländerna. Inom ämnet behandlas bland annat sociala relationer och självbilder i samhället, invandringspolitik och integrationspolitik. Ämnet är flervetenskapligt till sin karaktär med såväl ett lokalt som globalt perspektiv. Vidare är ämnet i hög grad nutidsorienterat, men samtidigt har det många historiska aspekter.

Grundutbildning inom IMER-ämnet ges i Sverige endast vid Malmö högskola, medan forskarutbildning i ämnet bedrivs bland annat inom tema etnicitet vid Linköpings universitet. Vid IMER i Malmö finns åtta doktorander, varav fem är inskrivna vid tema etnicitet. Övriga tre doktorander är antingen inskrivna vid Lunds universitet eller inom andra ämnen på Malmö högskola.

Bedömarens intryck är att det är en bra ämnesmässig nivå på grundutbildningen. Framförallt finns en god och ämnesmässigt bred forskaranknuten lärarkompetens, med 17 disputerade fast anställda lärare.

Man har ett system med dubbelt kursansvar så att lärare med olika ämnesbakgrund ansvarar för varje kurs, vilket ger studenterna olika ämnesmässiga infallsvinklar. Däremot noterar bedömarens rapport att det saknas ett dubbelt handledarskap för studenterna som skriver examensarbete. Kursinnehållet i utbildningen ser bedömarens rapport som relevant men de efterfrågar dock en tydlig progression mellan C- och D-nivåerna i utbildningen.

IMER-ämnet har en så kallad Willy Brandt-professur knuten till sig. Det är en gästprofessur för internationellt framstående forskare som gästar högskolan under ett halvt år. Denna professur ökar ämnets internationella kontaktnät och ger ibland även studenterna internationella utblickar.

Högskoleverkets beslut

Rektor vid Malmö högskola

Högskoleverket
Utvärderingsavdelningen
Pär Brännström

2007-04-24

Utvärdering av ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola

Högskoleverket finner att grundutbildningen inom ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning. En uppföljning kommer att genomföras inom tre år.

Beslut har fattats av universitetskansler Sigbrit Franke efter föredragning av projektledare Pär Brännström, i närvaro av avdelningschef Clas-Uno Frykholm och utvärderingsexperten Ragnhild Nitzler.

Sigbrit Franke

Pär Brännström

Kopia:
Utbildnings- och kulturdepartementet
Bedömargruppen

Högskoleverkets reflektioner

Högskoleverket vill tacka bedömarna för ett väl genomfört arbete. Det är Högskoleverkets förhoppning att rapporten kommer att bidra till den fortsatta utvecklingen av ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER). Högskoleverket vill här reflektera över några frågor som bedömargruppen behandlar i sin del av rapporten.

Högskoleverket vill särskilt framhålla den höga andel disputerade lärare som undervisar inom IMER-ämnet. Ämnesbakgrunden varierar hos lärarna: allt ifrån sociologi, historia, religionshistoria, etnologi, kulturgeografi, ekonomisk historia till etnicitet. Bedömargruppens rapport visar att utbildningen har god forskningsanknytning. Till exempel genom att lärarna kopplar undervisningen till sin forskning och att doktorander medverkar i undervisningen.

Bedömargruppen menar att IMER-ämnet har en stark ställning på Malmö högskola och man ger en för landet unik grundutbildning. Även om ämnets ställning är stark inom högskolan så är utbildningen dåligt känd inom de områden där studenterna kan tänkas få arbete: flyktingmottagning, länsstyrelser och kommuner i hela landet. Här finns utrymme för förbättringar vad det gäller kontakter med det omgivande samhället.

Ett fungerande kursvärderingssystem inklusive återkoppling och ett reellt studentinflytande är viktiga delar i ett fungerande kvalitetsarbete. Högskoleverket delar därför bedömargruppens rekommendation om att arbetet med kursvärderingar och studentinflytande bör struktureras bättre.

BEDÖMARGRUPPENS RAPPORT

Missiv

Till Höskoleverket

2007-03-28

Reg.nr. 643-389-06

Utvärdering av ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER)

Höskoleverket initierade våren 2005 en utvärdering av ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola. För utvärderingen utsågs en extern bedömaregrupp bestående av

- professor emeritus Lars Ingelstam, tema teknik och social förändring vid Linköpings universitet
- professor Rune Johansson, tema etnicitet vid Linköpings universitet
- student Anna Neuman, Uppsala universitet.

Vi grundar vår bedömning på den information och de intryck vi fått från självvärdering och platsbesök, där vi samtalat med företrädare för studenter, lärare, ämnesansvariga, institutionsledning och fakultetsledning.

Härmed överlämnas gruppens yttrande till Höskoleverket.

Lars Ingelstam

Rune Johansson

Anna Neuman

Bedömagruppens arbetsätt och utgångspunkter

Omfattning och underlag

Utvärderingen av ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola är en del av ett större utvärderingsblock där tvärvetenskapliga humanistiska och samhällsvetenskapliga utbildningar granskats.

Underlaget för utvärderingen är dels den information om förutsättningar, processer och resultat som presenteras i lärosätets självvärderingsrapport, kursplaner och litteraturlistor, dels det platsbesök som bedömagruppen har genomfört.

Självvärdering

Självvärderingarna är utarbetade efter den manual som tagits fram av Högskoleverket¹. Företrädare för ämnet har haft möjligheter att komma med synpunkter på anvisningarna. Lärosätesföreträdarna har rekommenderats att i självvärderingsarbetet analysera utbildningens situation och utarbeta självvärderingen genom ett brett arbete där alla medverkande inom utbildningen involveras. Sista datum att inkomma med självvärderingarna var den 31 maj 2006.

Platsbesök

Platsbesöket genomfördes den 28 november 2006. Vid platsbesöket har bedömagruppen enskilt under en dag samtalat med studenter, lärare, TA-personal, ämnesansvariga samt institutions- och fakultetsledning.

Bedömagruppen har bestått av professor emeritus Lars Ingelstam, professor Rune Johansson och student Anna Neuman. Utredare Pär Brännström vid Högskoleverket har varit gruppens sekreterare.

Utgångspunkter

Utgångspunkten för bedömningen har varit Högskoleverkets kvalitetsaspekter² och högskolelagen. Genom analys av självvärderingen, arbete med frågor inför platsbesöket samt diskussioner inom bedömagruppen har kvalitetsaspekterna ytterligare implicit anpassats för just denna utbildning.

Det bör framhållas att självvärderingar och platsbesök inte kan ge en fullständig bild av en utbildning. Till exempel är urvalet och antalet studenter som bedömagruppen fått möjlighet att träffa begränsat.

1. Anvisningar och underlag för självvärdering, reviderad maj år 2005.

2. Kvalitetsaspekterna är framtagna i samarbete med högskolor och universitet, och framgår av Högskoleverkets rapport *Anvisningar och underlag för självvärdering*, reviderad i maj 2005.

Internationell migration och etniska relationer (IMER) vid Malmö högskola

Basfakta

Lärare vt 2006: 22 varav 12 kv, 10 män varav: Professorer: 1 man Docentkompetenta lektorer: 6, 3 kv, 3 män Övriga disputerade lärare: 10, 6 kv, 4 män Forskarstuderande: 4, 2 kv, 2 män Adjunkter: 1 man	Helårsstudenter 2005 (svenska och engelska): Helårsstudenter på nivå 1–20 p: 110 Helårsstudenter på nivå 21–40 p: 60 Helårsstudenter på nivå 41–60 p: 29 Helårsstudenter på nivå 61–80 p: 7 Helårsstudenter på nivå 41–80 p: 10,5 Helårsprestationer 2005 (svenska och engelska) Helårsprestationer på nivå 1–20 p: 89,4 Helårsprestationer på nivå 21–40 p: 55,4 Helårsprestationer på nivå 41–60 p: 21,8 Helårsprestationer på nivå 61–80 p: 3,7 Helårsprestationer på nivå 41–80 p: 18,9 Prestationsgrad (helårsprestationer/ helårsstudenter) 2005: Nivå 1–20 p: 0,81 Nivå 21–40 p: 0,92 Nivå 41–60 p: 0,75 Nivå 61–80 p: 0,53 Nivå 41–80 p: 1,8 Antal examinerade examensarbeten 2005: kandidatuppsatser: 43 magisteruppsatser: 42
--	--

Bakgrund och organisation

När Malmö högskola grundades 1998 inrättades ämnet internationell migration och etniska relationer (IMER) som ett av sex utbildningsområden. Ursprungligen utgjorde IMER-ämnet området enda grundutbildning, men nu har IMER-området växt och innehåller ytterligare åtta huvudämnen med grundutbildning. IMER-områdets huvudämnen är uppdelade i två administrativa enheter. Den ena enheten består av ämnena svenska, english studies samt aspirantutbildning för invandrade akademiker. Den andra enheten består av ämnena Europastudier, mänskliga rättigheter, freds- och konfliktforskning, internationella relationer, arbetsvetenskap samt IMER-ämnet.

IMER-ämnet är det största ämnet inom IMER-området och dess ställning är stark, både inom området och på högskolan. Därför är det förvillande, framför allt för utomstående, att området och ett av de ingående huvudämnena har samma namn. Dessutom kan det skapa irritation bland övriga ämnen inom området. En namnändring på området diskuteras inom områdets ledning, och det finns planer på en omorganisering av högskolan.

IMER-ämnet kan läsas som fristående kurser upp till 80 poäng, både på svenska och på engelska. Kurserna ges också inom utbildningsprogrammet

”språk, migration - globalisering”, som parallellt även ges i en engelskspråkig variant, ”language, migration and globalisation”. Studenterna kan läsa antingen till en kandidat- eller till en magisterexamen. IMER-kurser ingår även i programmet för socionomutbildningens mångkulturella inriktning och som valbara kurser inom ingenjörsutbildningen, som båda ges vid Malmö högskola.

Studenterna har tillgång till ett välutrustat bibliotek, datorer, grupprum och studieplatser.

Infrastrukturen för studenterna är generellt god, men fler tysta läsplatser och fler grupprum efterfrågades av studenterna.

Profil

Grundutbildningen inom IMER-ämnet fokuserar dels på orsakerna till internationell migration, dels på migrationens följder. Ämnet strävar alltså efter att omfatta hela migrationsprocessen, dvs. sådana förhållanden såväl i ut- som invandrarländer som har betydelse för migration och som påverkar denna. Centralt för området blir då också identitetsprocesser i bred mening, då integrationsprocessers förlopp innebär att sociala relationer och självbilder i hela samhället påverkas, samt invandringspolitiken och integrationspolitiken. Perspektiven är flervetenskapliga och globala, lokala och historiska såväl som nutidsorienterade. Studenterna uppmanas att utveckla ett kritiskt tänkande kring centrala begrepp som återfinns i samhällsdebatten, t.ex. de problematiska begreppen kultur och etnicitet.

Bedömaregruppen skulle gärna se att profil och mål för utbildningen definierades klarare, speciellt i förhållande till arbetsmarknad och professionalisering. De fler- och ibland tvärvetenskapliga förhållanden som råder i lärarkåren bör också fullt ut komma studenterna till del. Att ha två handledare på varje uppsats skulle hjälpa till i den strävan.

Studenterna

Under 2005 och 2006 (fyra terminer) har antalet förstahandssökande till de två IMER-programmen (svenska och engelska) varit ungefär lika med de 30 platser som erbjuds, med någon termin upp till ungefär två studenter per plats. Det totala antalet sökande per utbildningsplats har varierat mellan 5 och 10 sökande under dessa fyra terminer.

I självvärderingen anges att en stor del av studenterna kommer från studieovana miljöer. Därför erbjuder man extra stöd till studenterna i början av utbildningen i schemalagda studiegrupper som får instuderingsfrågor att arbeta med. I anslutning till biblioteket finns en språkverkstad som bistår studenter med dyslexi och andra skrivsvårigheter, men som också har allmänna introduktioner till akademiskt skrivande.

Bedömargruppen uppskattar att ämnet gör ovan nämnda insatser för studenter som behöver detta.

Det förefaller att vara oklart för studenterna vilken typ av arbeten man kan få efter utbildningen och det är en viktig uppgift för ämnet att i dialog med studenterna konkretisera detta inom utbildningen. Det finns också en oro bland studenterna för om de över huvud taget kommer att få något arbete. Denna oro bör tas på allvar och det redan påbörjade alumnarbetet bör kunna användas för att peka på olika möjligheter.

Lärarna och forskningsanknytning

Av de 22 lärarna har 17 doktorsexamen, och av dessa är sex docenter och en professor. Fyra av lärarna är doktorander och en är adjunkt. Ämnesbakgrunden hos lärarna varierar: sociologi, historia, religionshistoria, etnologi, kulturgeografi, ekonomisk historia, religionshistoria respektive etnicitet. Fyra av lärarna har externa forskningsmedel. Dessutom har tre av lärarna meriteringsmedel från högskolans centrala fakultetsmedel. Det mesta av kompetensutvecklingen finansieras av grundutbildningsmedel, men till viss del också av fakultetsanslaget. Kompetensutvecklingen sker mest i form av pedagogiska kurser eller kurser i engelska. Man resonerar om att lägga ihop kompetensutvecklingstid i större block, vilket skulle ge något större möjligheter till forskning.

Ämnets hela bredd täcks väl av lärarkåren, och man har ett system med två ansvariga lärare med olika ämnesbakgrund för varje kurs. Ämnets profil bearbetas kontinuerligt genom gemensamma forskarseminarier.

Även doktorander undervisar inom grundutbildningen, vilket anses som positivt av studenterna, men ibland kan det finnas brister i doktorandernas pedagogiska förmåga.

Fem av de totalt åtta doktoranderna inom IMER-ämnet är inskrivna vid tema eEtnicitet vid Linköpings universitet, två är inskrivna vid andra fakulteter vid Malmö högskola och en är inskriven vid Lunds universitet.

När Malmö stad, med Malmö kommunala bostadsbolag som sponsor, 1998 donerade pengar till en professur till Malmö högskola förlades denna professur till IMER. Denna så kallade Willy Brandt-professur har utformats som en gästprofessur som gör att man varje termin kan få internationellt välrenommerade forskare till IMER.

Willy Brandt-professuren ger bra förutsättningar att skapa internationella forskningskontakter. Denna gästprofessur borde ytterligare kunna nyttiggöras för studenterna.

Undervisningens upplägg och former

Den tvär- och flervetenskapliga ansats som präglar IMER-ämnet gör att studenterna möter olika typer av litteratur och olika infallsvinklar på IMER-problematiken. Detta ligger i sakens natur men kan eventuellt göra under-

visningen komplicerad både för lärare och för studenter, i synnerhet som de sistnämnda inte alltid har studievana. I det sammanhanget blir det väsentligt med möjligheter till stöd, vilket förutsätter ökade ekonomiska resurser.

Målet med utbildningen är att studenterna ska uppnå kunskap om, och förståelse för, centrala problemställningar inom IMER-fältet vad gäller teori, metoder och forskningsresultat. Vidare ska de lära sig hur dessa ska tillämpas och granskas kritiskt. I utbildningen läggs stor vikt vid metodundervisningen för att studenterna ska lära sig en mångfald av vetenskapliga metodinstrument. Genom seminarier och genom att lärarna berättar om sin forskning får studenterna glimtar av modern forskning.

Den undervisningstid studenterna får är relativt liten beroende på låg studentpeng. När avdrag gjorts från studentpengen (bland annat för kompetensutveckling av lärarna) återstår en ganska låg nettosiffra att använda per student. Detta är ett genomgående mönster för hela det humanistiska och samhällsvetenskapliga området, men även i förhållande till andra utbildningar inom detta område är undervisningstiden låg. Särskilt gäller detta på de högre nivåerna.

Undervisningen ges till stor del i föreläsningssform på de lägre nivåerna. På fördjupningskurserna, från 41 poäng och uppåt, sker mer undervisning i seminarieform i mindre grupper som tar upp teman direkt kopplade till lärarnas forskningsintressen. Hemtentamen är den vanligaste examinationsformen, som dessutom tycks vara uppskattad.

Bedömargruppen anser att upplägget av utbildningen upp till 40 poäng är rimlig och logisk. Kurslitteraturen förefaller vara innehållsmässigt relevant och ligger på en relevant nivå. C- och D-blocken är spännande och intresseväckande med delvis valbara fördjupningskurser, vilket är bra. Däremot kan frånvaron av progression mellan C- och D-nivåerna ifrågasättas.

Även det delade kursansvaret är bra. Bedömargruppen anser vidare att man kan överväga att ge de högre kurserna endast på engelska, för att nå samordningsvinster och markera ämnets plats i ett internationellt vetenskapligt sammanhang. Slutligen bör examinationsformerna varieras.

Examensarbeten

Examensarbetena är för kandidatexamen på 10 poäng och för magisterexamen på 20 poäng, alternativt görs två 10-poängsarbeten. I självvärderingen anges att man har administrativa problem vad det gäller tillgången på handledare för studenternas examensarbeten. Många studenter förlägger sina magisterarbeten utomlands och ibland får de MFS-stipendier (minor field studies) för att göra fältarbete i utvecklingsländer. Examensarbetena handleds endast av en lärare, men studenterna erbjuds också så kallade ventilationseminarier där deras textutkast diskuteras i grupp under ledning av disputerade lärare.

Bedömargruppen anser det viktigt att man hämtar uppslag till ämnen eller problem att skriva examensarbeten om, med anknytning till t.ex. en empirisk

verklighet där integration och segregation kan studeras. Detta kan innebära ökade möjligheter till anställning och professionalisering. Det är viktigt att man inför ett system med dubbel handledning, av lärare med olika ämnesbakgrund, för att säkra tvär- och flervetenskapligheten i examensarbetena.

Internationalisering

Det är svårt att sätta in IMER-ämnet i en internationell kontext. I andra länder, exempelvis i USA och Storbritannien, finns motsvarigheter till Malmö högskolas IMER-ämne, i synnerhet på avancerad nivå (master-nivå). Stora skillnader i de akademiska systemen gör det dock svårt att jämföra utbildningarna.

Malmö högskola använder begreppet ”internationalization at home” som handlar om att få internationella perspektiv inom utbildningarna utan att åka utomlands. Dessutom har högskolan avtal för studentutbyten med flera utländska lärosäten. Som stöd vid utlandskontakter har IMER-området två internationella koordinatörer, en administrativ och en akademisk. Inom IMER-ämnet åker omkring 10 studenter iväg som utbytesstudenter per år, samtidigt som ca 20 utländska studenter kommer.

Som ett led i internationaliseringen, och för att programmet även ges på engelska, har lärarna och administrativ personal erbjudits avancerad språkundervisning på University of Oxford under sommaren 2006.

Begreppet internationalization at home vid Malmö högskola låter bra, men bör konkretiseras. Studentutbytet är relativt litet, och delen som bygger på existerande avtal är för liten. Bedömaregruppen föreslår att man istället väljer ut färre utländska lärosäten som har liknande kursutbud och fördjupar samarbetet med dessa. Här skapar man riktade och strukturerade avtal, som studenterna får vara med att ta fram. På det sättet kan man få avtal som studenterna verkligen vill utnyttja.

Eftersom kritik har framförts mot engelskkunskaperna hos en del lärare värdesätter bedömaregruppen initiativet att anordna språkundervisning vid Oxford. Gruppen vill dock poängtera vikten av att fortsätta arbetet med att förbättra språkkunskaperna för att själva utbildningen inte ska drabbas.

Samverkan, internt och externt

Samverkan inom högskolan sker inom IMER-området och med andra fakulteter. Inom det svenska forskarsamhället samarbetar man främst med tema etnicitet vid Linköpings universitet, men samarbetar även med flera andra institutioner och institut i landet.

Samverkan sker med det omgivande samhället i form av samarrangerade konferenser, uppdragsutbildningar och forskningsuppdrag. Dessa samarbeten sker bland annat med Malmö stad, Landskrona kommun, Helsingborgs kommun, Skåne län och länspolisen.

Förutom samarrangerade konferenser sker ett samarbete i form av att Malmö stad, länsstyrelsen, Region Skåne och andra aktörer bjuder in studenter på kandidat- och magisternivå att studera olika fenomen i sina verksamheter som de vill få belysta eller utvärderade.

Man bör stabilisera och bygga ut kontakterna med yrkeslivets olika sektorer i samband med uppdragsutbildning, C- och D-uppsatser, praktik och studiebesök. Även gästföreläsare bör kunna utnyttjas i större utsträckning. En sådan samverkan skulle också tjäna som marknadsföring av utbildningen, och underlätta för studenterna att få arbete efter avslutade studier. Samverkan bör utvidgas utanför det sydvästskånska närområdet.

IMER-ämnet borde kunna spela en viktig roll i fler yrkesutbildningar, till exempel inom lärarutbildningen.

Kursvärderingar, kvalitetsarbete, studentinflytande och uppföljning

Enligt självvärderingen genomförs skriftliga kursvärderingar efter var kurs och dessutom muntliga kursvärderingar på de högre kurserna. Vidare framhålls det att studentrepresentanterna, utsedda av studentkåren, som medverkar på områdes- och högskolegemensam nivå får gehör för sina synpunkter. Studentinflytandet på lokal nivå är dock mer sporadiskt. Under våren 2006 har man inlett ett arbete med kursråd där ämneskoordinatorer, examinatorer och studenter samråder. Vidare kommer man att skicka ut en enkät till 700 studenter som tagit examen inom IMER-området.

Bedömargruppen anser att den planerade alumnverksamheten är bra. Trots ovan nämnda förhållanden och insatser tycks studentinflytandet mindre än halvhjärtat, vilket delvis beror på svårigheter att hitta studentrepresentanter. Bedömargruppen vill betona att ledningen har ett ansvar för att studentinflytandet fungerar väl på samtliga nivåer. Studenterna har i mycket liten grad deltagit i självvärderingsarbetet.

Kursvärderingar genomförs på samtliga kurser, men resultatet från dessa och vilka åtgärder dessa har föranlett återförs inte till studenterna. Detta bör åtgärdas.

Rekommendationer

IMER-ämnet vid Malmö högskola är ett spännande flervetenskapligt ämne som har relativt få internationella motsvarigheter. Utbildningen borde vara relevant i ett samhälle där andelen utlandsfödda och barn till utlandsfödda har ökat starkt och fortsätter att öka. Detta gäller i princip för alla Västeuropas samhällen, och detta innebär i sig att utbildningen bör ha möjligheter till god internationell förankring.

Utbildningen har uppenbara styrkor i sin fler- eller tvärvetenskapliga uppläggning vilket torde vara det enda möjliga alternativet för en sådan utbild-

ning. Den har också en uppenbar samhällsrelevans, även om det inte tycks ha inneburit att det varit lätt att få arbete för de utbildade. Ett annat värdefullt inslag i utbildningen är att den i speciell grad tycks vända sig till grupper som inte annars i första hand söker sig till akademien.

IMER har vuxit mycket snabbt och detta kan ha vållat svårigheter i samband med behovet att snabbt lösa varierande problem. Den snabba tillväxttakten i sig pekar dock på ett behov. Det bör dessutom noteras att ämnet har samma problem med en låg studentpeng som andra humanistiska och samhällsvetenskapliga utbildningar, och bristen på pengar blir ytterligare en svårighet.

Med hänsyn till det ovan sagda vill bedömargruppen ge följande sammanfattande rekommendationer för att förbättra utbildningen:

- Eftersträva ökat studentinflytande, eftersom det i dag tycks lämna en del övrigt att önska.
- Öka antalet externa uppslag till uppsatsämnen för att förbättra studenternas arbetsmarknadsutsikter, och samtidigt underlätta genomströmningen.
- Ta in dimensionerna arbetsmarknad och professionalisering i beskrivningen av ämnets syfte och mål.
- Utse två handledare till varje uppsatsarbete, om ekonomin ger möjligheter till detta, för att bevara flervetenskapligheten och förbättra förutsättningarna för genomströmning.
- Förbättra progressionen mellan C- och D-nivåerna och ge flertalet eller alla kurser på dessa nivåer på engelska.
- Variera examinationsformerna i större utsträckning.
- Öka utbytet av lärare och studenter med utländska lärosäten för att stärka internationaliseringen.

